

Práce bakalářská

Posudek: vedoucího

Práci hodnotil: PhDr. Jaromír Murgaš, CSc.

Práci předložil: Gabriela Medwell

Název práce: Hledání člověka a jeho filozofické zdroje v literární tvorbě Karla Čapka

1. CÍL PRÁCE: Cílem práce G. Medwell bylo prozkoumat alespoň základně souvislosti mezi filozofickými zdroji myšlení Karla Čapka a jejich promítnutím do jeho literární tvorby. Autorka řadu těchto souvislostí skutečně prozkoumala a zachytila – a osvědčila přitom určitou potřebnou kvalifikaci. Ze svého studia Čapkových myšlenek a jeho děl také získala a formulovala motiv, který určila v Čapkově myšlení jako klíčový: motiv „určení člověka“: co je to člověk, co je lidské, v čem je velikost i slabost člověka. Podle toho i formulovala určité závěry – práce je tedy skutečně smysluplná.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.): Autorka v poměrně krátké době intenzivně zpracovala řadu Čapkových děl a několik prací dostupné sekundární literatury. Obtíže přinášela skutečnost, že Čapkova literární tvorba nebyla vlastně příliš filozoficky zkoumána a že je bohatá na dost rozmanité podněty. K náročnějším výkonům autorky patřil pokus o studium prací Bergsonových, zčásti i v anglickém vydání (práce, které nakonec nebyly přímo využity, však nejsou uvedeny v seznamu literatury). Autorka pracovala velmi samostatně, postupně vytipovala a přehledově vyložila motivy, spojující filozofické myšlenky i konkrétní obrazy života Čapkových hrdinů. Hlubší práce s filozofickými motivy by však pochopitelně vyžadovala i hlubší filozofické zázemí autorky. Ta fakticky vychází v drtivé většině z toho, co se dočetla u samotného Čapka a u jeho několika českých komentátorů, takže pro nějaká kritická filozofická srovnání a analýzy zde nemá ani materiál, ani inspirace. Pokusila se původně i o srovnání Čapka s jinými „středoevropskými“ literárními autory (A. Lustigem, F. Kafkou); pokus nakonec nedal zcela použitelné výsledky a autorka jej proto do výsledné podoby práce ve viditelné podobě nezpracovala. Přesto je celková práce pěkná a zpracována s přiměřenou kvalifikovaností; to je ovšem zásluhou autorčina pozorného úsilí.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.): Formálně je práce zpracována a ošetřena velmi dobře, obsahuje víceméně drobné nedostatky (jedna odlišnost psaní titulu v seznamu literatury, jedno chybějící velké písmenko v názvu obce Malé Svatoňovice apod.). Členění je logické, možná mohlo být ještě místy detailnější. Práce neobsahuje přílohy.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.): Vzhledem k tomu, že se jednalo o autorčinu fakticky první teoretičtější práci, přivedla G. Medwell své dílo opakovaným přepracováním k dosti pěknému výsledku. Práce představuje dobře sestavený a poměrně systematicky uspořádaný soubor Čapkových filozofických motivů a zdrojů, z něž si každý čtenář může udělat slušnou představu o Čapkově filozofickém pohledu. Práce ovšem referuje a sbírá materiál, neanalyzuje jej; není ani vlastním kritickým srovnáváním či vyhodnocováním. Je ale právě docela cenným „sebráním“ a uspořádáním materiálu, jen trochu zatíženým mírným, ač pochopitelným „oddáním se“ autorovi, jisté oslavě jeho „úsilí najít člověka“. Ke skutečně filozofické práci by jistě bylo zapotřebí jít do dalších zejména filozofických pramenů a analýz, nevycházet jen z jednostranného prezentování myšlenek z pozice Čapka samotného; to však nebylo ambicí ani cílem autorky této práce jakožto práce bakalářské. Určitými nedostatky práce jsou i jakási mírná nepřehlednost a prolínání – nevyrysování - jednotlivých motivů, autorce výklad místy trochu „plyne jako voda“, stále dál a občas s určitým opakováním. Přesto však práci především oceňují právě jako samostatný a přitom dostatečně kvalifikovaný výkon; a to tím spíše, že jsou mi známy skutečně nesnadné okolnosti jeho vznikání.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

Nemá zde, myslím, velký smysl „šťourat se“ ve filozofických jemnostech např. Jamesova nebo Čapkova pojetí pravdy či žádat podrobnější pojednání o variantách pragmatismu. Požádal bych však autorka jednak o shrnující představení principů, které v Čapkově stanovisku našla, jednak o krátký výklad, co podle ní u Čapka je „relativismem“, kde je tedy Čapek „relativistou“, a co není – kde tedy Čapek není relativistou. Rovněž bych se zeptal, čím Čapkově „hledání člověka“ podle autorčina mínění dnes může být užitečné?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl): **Velmi dobře.**

Datum: 2.1. 2010

Podpis

Jaromír Murgaš

